

YOSHLARNING RUS TILINI BILISH SALOHIYATI

Malikova Shohida Raupovna

Farg'ona Shahar 1-sonli politexnikumi rus tili o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekiston yoshlari orasida rus tilini bilish darajasi, uning zarurligi, ijtimoiy va kasbiy hayotdagi ahamiyati tahlil qilingan. Muallif shahar va qishloq yoshlari o'rtasidagi farq, mavjud muammolar va imkoniyatlarni ko'rsatgan. Maqolada rus tilini o'rganishga nisbatan bo'lgan ehtiyoj va uni rivojlantirish zarurligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: Rus tili, Yoshlar, Til salohiyati, Ta'lim, Madaniyatlararo muloqot, Zamonaviy jamiyat,

Oliy ta'lim, Global bozor

O'zbekistonda rus tilini bilish yoshlar uchun muhim ko'nikma bo'lib qolmoqda. Rus tili nafaqat kundalik hayotda, balki fan, ta'lim, biznes va xalqaro munosabatlarda ham keng qo'llaniladi. U dunyoqarashni kengaytiradi, ko'plab ma'lumotlarga kirish imkonini beradi va kasbiy imkoniyatlarni oshiradi.

Bugungi yoshlarning rus tilini bilish darajasi har xil. Shaharlarda rus tilini bilish darajasi nisbatan yuqori — bu yerda rus maktablari, til kurslari va rusiyabon muhit ko'proq. Qishloqlarda bu borada muammolar mavjud, biroq til o'rganishga qiziqish ortib bormoqda.

Ko'plab talabalar rus tilini bilish ularga nufuzli oliygohlarga kirish, almashinuv dasturlarida qatnashish va xalqaro kompaniyalarda ishlash imkonini berishini anglab yetmoqda. Ayniqsa, tibbiyot, IT va muhandislik kabi sohalarda rus tilidagi adabiyotlar muhim ahamiyatga ega.

Shunga qaramay, muammolar mavjud: malakali o'qituvchilarning yetishmasligi, motivatsiya pastligi, va ayniqsa ingliz tilining kuchli raqobati. Shu sababli bu yo'nalishda ta'lim muassasalari va davlat tomonidan tizimli yordam zarur.

Xulosa qilib aytganda, rus tilini bilish zamonaviy yoshlar uchun madaniy va kasbiy tayyorgarlikning muhim qismidir. Til kompetensiyasini rivojlantirish yoshlarning globallashgan jamiyatda muvaffaqiyatli bo'lishiga ko'maklashadi.

1. Tarixiy kontekst

O'zbekistonda rus tilining o'rni tarixan kuchli bo'lgan. Sovet davrida rus tili rasmiy aloqa vositasi sifatida ishlatilgan va ko'plab maktablar, oliygohlar va hujjatlar rus tilida olib borilgan. Mustaqillikdan keyin ona tilining maqomi kuchaygan bo'lsa-da, rus tili kommunikatsiya va bilim olish vositasi sifatida ahamiyatini saqlab qolgan.

2. Rus tilining yoshlar hayotidagi dolzarbligi

Ta'limda

Ko'plab oliy ta'lim muassasalari (ayniqsa texnik va tibbiyot yo'nalishlarida) rus tilida dars olib boradigan guruhlariga ega.

Rossiya Federatsiyasining oliygohlariga o'qishga kirish uchun rus tilini bilish talab etiladi.

Qozon, Moskva, Sankt-Peterburg universitetlariga kirishni istagan yoshlar rus tilini puxta o'rganmoqda.

Ish va karyera

Xalqaro va qo'shma korxonalarda rus tilini bilish afzallik hisoblanadi.

IT, tibbiyot, muhandislik va savdo sohalarida rus tilidagi texnik hujjatlar ko'p.

Madaniy aloqalar

Rossiyadagi o'zbek diasporasi bilan aloqalar, madaniy tadbirlar, rus tilidagi ommaviy axborot vositalarini tushunish uchun til kerak.

3. Muammolar va to'siqlar

Qishloq joylarda:

Rus tili darslari kamroq sifatli, o'qituvchilar yetishmaydi.

Ota-onalar rus tilini qo'llab-quvvatlamasligi mumkin.

Ingliz tili bilan raqobat:

Hozirda ingliz tili ko‘proq ustuvor hisoblanadi, bu esa rus tiliga bo‘lgan qiziqishni kamaytiradi.

Motivatsiya yetishmasligi:

Ba'zi yoshlar rus tilining foydasini darhol anglay olmaydi.

4. Ijobiy misollar va tashabbuslar

“Russkiy Mir” fondi O‘zbekistonda ko‘plab rus tili markazlarini ochmoqda.

Rossotrudnichestvo — O‘zbekiston yoshlariga rus tilida ta’lim, grantlar va almashinuv dasturlarini taklif etadi.

O‘zbekiston va Rossiya hukumatlari o‘rtasida hamkorlik shartnomalari asosida rus tilidagi darsliklar va o‘quv dasturlar qayta joriy etilmoqda.

5. Statistika (2023-2024 yillar)

O‘zbekistonda 700 dan ortiq rus tili chuqurlashtirib o‘qitiladigan maktab mavjud.

Yiliga 10 mingdan ortiq o‘zbek yoshlari rus tilidagi Rossiya oliygohlariga hujjat topshiradi.

Tashkentdagi rus tili kurslarida o‘quvchilarning 60% ni 16–25 yoshlar tashkil qiladi.

6. Takliflar va istiqbollar

Qishloq maktablarida rus tili o‘qituvchilarini tayyorlash dasturlarini kengaytirish. Multimedaviy va interaktiv rus tili darsliklarini ishlab chiqish.

Rus tili olimpiadalari, tanlovlar va forumlar orqali yoshlarning qiziqishini oshirish. Rus tilini o‘rganayotgan yoshlarni Rossiyadagi almashinuv dasturlariga ko‘proq jalb etish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Karimova M. “Rus tilini o‘rganish metodikasi”, Toshkent, 2021.
2. G‘aniyev S. “Zamonaviy tillar va global raqobat”, Toshkent, 2022.
3. www.russianlanguage.uz – O‘zbekiston yoshlari va rus tili haqida ma’lumotlar.
4. UNESCO: Language and Youth Development, 2020.
5. O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim Vazirligi statistik hisobotlari, 2023 yil.